

ПООПЕРАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ОБЛІК ВИТРАТ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Поопераційно-орієнтований облік витрат дає змогу реалізувати внутрішні і зовнішні резерви вдосконалення структури заготівельних витрат через формування об'єктивної інформації для вдосконалення логістичних процесів (ранжування відповідних логістичних операцій за витратами і створюваною вартістю) підвищення переконливості в переговорах з постачальниками (стосовно зміни якості, термінів постачання, розмірів транзитних партій, підвищення ступеня кооперації тощо).

Поопераційно-орієнтоване бюджетування витрат (АВВ) – спосіб прогнозування потреби в ресурсах в залежності від очікуваного обсягу діяльності підприємства, який використовує обернену схему поопераційно-орієнтованого обліку: від об'єктів витрат (споживачі, продукція) через операції до ресурсів.

Етапи поопераційно-орієнтовано бюджетування:

1. Визначення обсягів та асортименту реалізації на плановий період за видами продукції та споживачами (групами споживачів). Тобто прогнозується не лише обсяг збуту продукції і ціна реалізації, а і структура покупців, і відповідно неоднакова складність виконання різних типів замовлень. Бюджет збуту повинен передбачати:

- кількість запусків технологічного процесу для кожної продукції (з огляду на очікувані розміри замовлюваних партій);
- кількість замовлень матеріалів (з огляду на складність технологічних специфікацій для різної продукції, а також специфічні вимоги до якості у певних споживачів);
- підвищену складність документального оформлення відвантаження для окремих замовлень (наприклад, експорт);
- різні способи транспортування для різних замовлень;
- різний рівень післязбутового обслуговування для різних споживачів.

2. Прогноз потреби в операціях (виражений в обсягах їх виконання)

Бюджет повинен враховувати усі операції, що використовувалися раніше при проведенні АВС-калькулювання рентабельності продукції та споживачів. Загальний принцип – той самий, як і при традиційному бюджетуванні потреби в матеріалах, робочій силі чи рівня використання обладнання: необхідно спрогнозувати потребу в операціях для забезпечення очікуваної структури збуту. В залежності від структури збуту і складності виконання замовлень плануються значення драйверів витрат операцій: кількість переналагоджень, замовлень на постачання, перевезень власним транспортом, виїздів на технічну підтримку споживача тощо. Отже, прогноз

збуту трансформувався у прогноз кількості операцій з постачання матеріалів, які визначають певну частину адміністративних витрат ;

3. Розрахунок потреби в ресурсах для виконання заданої кількості операцій;
- 4.Визначення фактичного рівня забезпеченості ресурсами і оцінка невикористовуваних ресурсів;
- 5.Розрахунок кошторисних ставок розподілу витрат операцій на основі запланованого рівня використання ресурсів.

Отже, можна підвести підсумки що основне завдання, яке вирішує поопераційно-орієнтоване планування витрат – виявити невикористовувані ресурси і підготувати керівництво до прийняття одного з альтернативних рішень:

- а) Пошуку додаткових замовлень для залучення вивільненого ресурсу;
- б) Скорочення видатків на забезпечення ресурсу.

Поопераційно-орієнтований облік витрат опирається на принцип, що усі витрати є змінними в довготерміновому періоді. Тому навіть очевидно постійні витрати, зв'язані в організаційних ресурсах, стають унікальними, якщо управлінці знають напевне, що дані ресурси більше не потрібні для проведення операцій і що скорочення асигнування цих ресурсів не призведе до неочікуваних руйнівних наслідків у майбутньому. Управлінці повинні завжди усвідомлювати наслідки помилкових рішень і обирати адекватні методи аналізу витрат, пам'ятаючи, що правда, про необхідність непростого вибору між якістю управлінських рішень і вартістю підготовки інформації для обґрунтування рішень.

Список використаних джерел:

- 1.Завгородний В.П. «Бухгалтерский учет, контроль и аудит в системе управления предприятием». – К.: “Ваклер”, 2006г., 976 с.
- 2.Пархоменко В.М. «Бухгалтерський облік в Україні: нормативи, коментарі». К: Лібра, 2007р., 230 с. \
- 3.Журнал «Все по бухгалтерський облік» №10, 2008р. с.15-18
- 4.Пушкар М.С. “ Фінансовий облік ”. - Т.: “Карт-бланш”, 2005р., 522с